

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Dr. Vén Gergely, vezető jogi tanácsadó, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2022.5.1

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzési törvény és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Elfogadhatja-e az ajánlatkérő a szakmai ajánlatnak nyilvánított gyártó, típus és származási hely megjelölések üzleti titokká nyilvánítását általános jelleggel, minden termékre vonatkozóan?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a szakmai ajánlat ilyen típusú üzleti titokká nyilvánítása valószínűsíthetően a Kbt. 44. § (2) bekezdés d) pontjába ütközik.

A Kbt. 44. § (1) bekezdése és a (2) bekezdésének d) pontja az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) A gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban vagy felvilágosításban, valamint a 72. § szerinti indokolásban elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot (ideértve a védett ismeretet is) [az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: 2018. évi LIV. törvény) 1. §] tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan

információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A gazdasági szereplő által adott indokolás nem megfelelő, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a gazdasági szereplő nem nyilváníthatja üzleti titoknak különösen

d) az ajánlatban meghatározott áruk, építési beruházások, szolgáltatások leírását, ide nem értve a leírásnak azt a jól meghatározható elemét, amely tekintetében az (1) bekezdésben meghatározott feltételek az ajánlattevő által igazoltan fennállnak”

Önmagában az, hogy egy ajánlattevő nem kívánja a versenytársak tudomására hozni, hogy mely konkrét terméket ajánlotta meg, még nem alapozza meg a termékek gyártójának, típusának és származási helyének üzleti titokká nyilváníthatóságát. A közbeszerzési eljárások során a nyilvánosság biztosítása és az átláthatóság olyan követelmények, amelynek korlátozása az ajánlattevő üzleti titkára hivatkozással csak szűk körben és a Kbt.-ben megfogalmazott feltételek fennállása esetén valósulhat meg (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.489/18/2020. sz. határozatának 43. pontját). Egy termék gyártója, típusa, származási helye valószínűsíthetően nem minősül olyan adatnak, amelynek a többi gazdasági szereplő általi ismerete a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna az ajánlattevő számára.

2. kérdés

Jogszerű-e olyan gyártó- és típusmegnevezéseket üzleti titokká nyilvánítani, amelyek nyilvánosan az interneten elérhetőek és kereskedelmi forgalomban kapható gyártók és azok termékeinek a megnevezését tartalmazza?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az ilyen, nyilvánosan az interneten elérhető gyártó- és típusmegnevezéseket nem lehet jogszerűen üzleti titokká nyilvánítani.

A Kbt. fentebb hivatkozott 44. § (1) bekezdése utal a 2018. évi LIV. törvény 1. §-ára. A 2018. évi LIV. törvény 1. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, titkos – egészben, vagy elemeinek összességéként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető – , ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja.”

Feltételezhetően az a tény, hogy a gyártó és a típus megnevezése nyilvánosan, az interneten elérhető, azzal jár, hogy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára ez az információ könnyen hozzáférhető, így ez az információ nem bír vagyoni értékkel, a 2018. évi LIV. törvény 1. § (1) bekezdése szerinti üzleti titok fogalmának nem feleltethető meg, és emiatt a Kbt. 44. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban sem nyilvánítható üzleti titokká (lásd szintén a Közbeszerzési Döntőbizottság D.489/18/2020. sz. határozatának 43. pontját)

3. kérdés

A Kbt. 139. § (3) bekezdésére is figyelemmel jogszerű-e, ha a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerinti ajánlatkérő a Ptk. Hatodik Könyvének XXXI. fejezete alapján átruházza a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött valamely közbeszerzési szerződését egy másik, ugyancsak a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerinti ajánlatkérőre és a közbeszerzési szerződés tárgya, tartalma és egyéb feltételei – az ajánlatkérő (megrendelő) személyében ezáltal bekövetkező változás kivételével – nem változnak?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ez a jogutódlás elfogadható lehet, ha nem a Kbt. megkerülésére irányul. A Kbt. nem tisztázza, hogy mit kell érteni „jogutódlás” alatt. Ez azt jelenti, hogy az ajánlatkérő oldalán a jogutódlás bármilyen formáját, típusát elismeri, feltéve, hogy az

nem irányul a Kbt. rendelkezéseinek megkerülésére. Ebből következően a Ptk. XXXI. fejezete szerinti szerződésátruházás is megalapozhatja a jogszerű jogutódlást. A Kbt. 139. §-a szerinti jogutódlás alatt nem értendő gyakorlatilag minden olyan eset, amikor az ajánlatkérőként szerződő fél személyében változás következik be. Az ajánlatkérő személyét érintő változásra, jogutódlásra (a korábbi joggyakorlathoz hasonlóan) sor kerülhet például jogszabály rendelkezése folytán vagy határozatba foglalt alapítói döntés alapján. Elfogadható lehet a Kbt. 139. § (3) bekezdése szerinti ajánlatkérői jogutódlásként a szerződés átruházása, a jogcíme tulajdonképpen ebből a szempontból irreleváns.

Az az eset jogszerűnek tekinthető, amikor a jogutód teljes egészében a jogelő helyébe lép az összes szerződéses joga és kötelezettsége tekintetében és a jogelő teljes jogutódjának tekinthető.

Az ajánlatkérői jogutódlás például akkor tekinthető aggályosnak, ha az egyik ajánlatkérő közszolgáltató, a másik pedig nem, vagy például akkor, ha ezzel a részekre bontás tilalmát játszanák ki a felek akként, hogy a jogutód ajánlatkérőnek, ha ő maga folytatta volna le az eljárást, akkor a Kbt. 19. § (3) bekezdésének alkalmazása miatt más eljárásrendben kellett volna lefolytatnia az eljárást.

4. kérdés

Megfelel-e a Kbt. tételes és alapelvi előírásainak az, ha a potenciális ajánlattevők csak az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (továbbiakban: EKR) automatikus jelzéséből látják, hogy módosító hirdetmény feladása folyamatban van, de az ajánlatkérő nem nyújt további információt?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az ajánlatkérőnek kifejezetten tájékoztatnia kell az ajánlattevőket az eljárást megindító felhívás módosításáról.

A Kbt. 55. § (2) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A felhívást módosító hirdetményt az ajánlattételi határidő lejártáig, több szakaszból álló közbeszerzési eljárás részvételi szakaszában a részvételi határidő lejártáig fel kell adni, és a módosítási szándékról, valamint a módosító hirdetmény feladásáról az eredeti ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártáig előtt egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket,

akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. A módosító hirdetmény megjelenéséig a közbeszerzési eljárásban intézkedést tenni, döntéseket hozni, iratokat beadni nem lehet.”

Azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték, tájékoztatni kell a módosítási szándékról és a módosító hirdetmény feladásáról. Tehát az ajánlatkérőnek kifejezetten tájékoztatni kell arról ezeket a gazdasági szereplőket, hogy az eljárást megindító hirdetményt módosítani fogja, és arról is, hogy a módosító hirdetményt feladta. Ennek a kötelezettségnek nem felel meg akkor, ha az EKR-ben rögzíti a módosító hirdetményt, és erről a gazdasági szereplők csak automatikus értesítést kapnak. Az ajánlatkérőnek ugyanis már a módosítási szándékáról is értesítenie kell az eljárás iránt érdeklődő gazdasági szereplőket.

5. kérdés

Az volna-e a helyes eljárás az ajánlatkérő részéről, hogy a módosító hirdetmény feladásával egyidejűleg tájékoztatást nyújt az érdeklődők részére a módosítás tartalmi elemeiről, illetve adott esetben az új ajánlattételi határidőről?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ilyen kifejezett kötelezettsége az ajánlatkérőnek nincs.

A Kbt. – fent is idézett – 55. § (2) bekezdése nem részletezi, hogy pontosan miben is áll az ajánlatkérő tájékoztatási kötelezettsége. Az ajánlatkérő ilyenkor tehát megteheti, hogy ebben a tájékoztatásban nem közli a módosítás tartalmi elemeit, illetve az új ajánlattételi határidőt. Az ajánlatkérő a módosító hirdetmény feladásakor még nem tudhatja biztosan, hogy a hirdetménye pontosan milyen tartalommal fog megjelenni, mivel az a hirdetmény hiánypótlása következtében változhat. Ezzel összefüggésben pedig könnyen előfordulhat, hogy a módosító hirdetményben eredetileg kalkulált ajánlattételi határidő is változni fog.

6. kérdés

A Kbt. 55. § (2) bekezdésének azon fordulata, miszerint a módosító hirdetmény megjelenéséig a közbeszerzési eljárásban intézkedést tenni, döntéseket hozni, iratokat beadni nem lehet, pontosan mely eljárási cselekményekre vonatkozik, mely Kbt. szerinti események nem történhetnek meg ezen időszak alatt?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ilyenkor a módosító hirdetmény feladásával közvetlenül összefüggő, valamint az ajánlattevők erről történő tájékoztatására irányuló cselekményeken kívül más eljárási cselekmény nem végezhető.

Így tehát egyes cselekmények nem lesznek alkalmasak joghatás kiváltására, a potenciális ajánlattevőként érdeklődő gazdasági szereplő nem kérhet ezen időintervallumban kiegészítő tájékoztatást, nem nyújthat be ajánlatot, nem kezdeményezhet előzetes vitarendezést, míg az ajánlatkérő nem nyújthat kiegészítő tájékoztatást, és nem válaszolhat az előzetes vitarendezési kérelemre. Ez utóbbi esetben az ajánlatkérőnek – a közbeszerzési eljárások során a felek között fennálló együttműködési kötelezettségből eredően – tájékoztatnia szükséges a kiegészítő tájékoztatást kérőt vagy a vitarendezési kérelmet előterjesztőt a Kbt. 55. § (2) bekezdése szerinti moratóriumról. Ez a moratóriumra vonatkozó garanciális rendelkezés biztosítja azt, hogy ezen időtartam alatt ne lehessen az eljárásra kiható ajánlatkérői vagy ajánlattevői döntést egyéb módon befolyásoló cselekményeket megtenni a már feladott, de még meg nem jelent módosító hirdetmény tartalmának megismerhetősége előtt.

7. kérdés

Jogszerű-e az ajánlatkérő azon eljárása, miszerint a Kbt. 55. § (2) bekezdésre való hivatkozással elutasítja a benyújtott kiegészítő tájékoztatás kérését?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ilyen esetben az ajánlatkérő jogszerűen utasítja el a kiegészítő tájékoztatás kérését.

Mivel ilyen jellegű eljárási cselekmény (kiegészítő tájékoztatás nyújtása) nem végezhető a Kbt. 55. § (2) bekezdése alapján, a benyújtott kiegészítő tájékoztatás kérés nem válthat ki joghatást (lásd az előző kérdésre adott választ).

Azonban ilyen esetben is előáll az ajánlatkérőnek a felek között fennálló együttműködési kötelezettségből adódó azon kötelezettsége, hogy e tényről tájékoztassa a kiegészítő tájékoztatás iránti igényt benyújtó gazdasági szereplőt.

8. kérdés

Hogyan kell az ajánlatkérőnek eljárnia abban az esetben, ha a kiegészítő tájékoztatás nyújtásával egyidejűleg, az arra adott válaszok eredményeként szükséges a dokumentáció módosítása, azonban erre nincs lehetősége a módosító hirdetmény (a feladástól akár egy héttel későbbi) megjelenéséig?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az ajánlatkérő ebben az esetben sem módosíthatja a Kbt. 55. § (2) bekezdése szerinti moratórium lejártáig a közbeszerzési dokumentumokat, azonban a módosító hirdetmény megjelenését követően ajánlatkérőnek a közbeszerzési dokumentumok módosítását az ajánlattevők részére hozzáférhetővé kell tennie.

A Kbt. 55. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„Ha az ajánlatkérő olyan felhívás tartalmát kívánja módosítani, amelyet nem tettek hirdetményben közzé vagy egyéb, hirdetményben közzé nem tett közbeszerzési dokumentumokat módosít, a módosításról ajánlattételi felhívás és az ajánlattételre vonatkozó közbeszerzési dokumentumok esetén az ajánlattételi határidő lejártáig, részvételi felhívás és a csak a részvételi szakaszra vonatkozó közbeszerzési dokumentumok esetén a részvételi határidő lejártáig egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre vagy - közvetlen részvételi felhívás esetén - a részvételre felhívott gazdasági szereplőket, vagy azokat a gazdasági szereplőket, akik az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. Amennyiben az e törvény végrehajtási rendeletében szabályozott üzemzavar folytán nem lehetséges a módosításról szóló tájékoztatás megküldése az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártáig, az ajánlatkérő az ajánlattételi, illetve részvételi határidő módosításáról szóló tájékoztatást az ajánlattételi vagy a részvételi határidő lejártáig is kiküldheti. A módosításról szóló tájékoztatást az üzemzavar elhárulását követően haladéktalanul, de legkésőbb a következő munkanapon meg kell küldeni és erre a körülményre a tájékoztatásban utalni kell.”

A Kbt. 55. § (2) bekezdése moratóriumot állapít meg a módosító hirdetmény feladása és megjelenése közötti időszakra. Ez a moratórium értelemszerűen vonatkozik minden eljárási cselekményre, így a módosított közbeszerzési dokumentumok Kbt. 55. § (3) bekezdésének

első mondata szerinti hozzáférhetővé tételére is. Az ajánlatkérő ezeket sem teheti hozzáférhetővé addig, amíg a módosító hirdetmény meg nem jelenik. Bármilyen okból módosítja az ajánlatkérő a Kbt. 55. § (3) bekezdése szerint a közbeszerzési dokumentumokat – tehát akár kiegészítő tájékoztatásra adott válaszként is – amennyiben a módosított dokumentumok hozzáférhetővé tétele a Kbt. 55. § (2) bekezdése szerinti moratórium idejére esne, akkor azok csak a moratórium lejártát követően tehetők hozzáférhetővé. Természetesen ebben az esetben a dokumentumokat a moratórium lejártát követően haladéktalanul hozzáférhetővé kell tenni.

9. kérdés

Jogszerű-e azon eljárás, ha az ajánlatkérő a Kbt. 55. § (2) bekezdése szerinti esetben a kiegészítő tájékoztatás eljárási cselekményben adja ki a módosított dokumentumokat is?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a módosított közbeszerzési dokumentumok hozzáférhetővé tételének a Kbt. 55. § (2) bekezdése szerinti moratórium lejártát követően kell megtörténnie. A kiegészítő tájékoztatással egyidejűleg történő hozzáférhetővé tétel csak abban az esetben elfogadható, ha az egyébként is a legkorábbi időpont, amikor ezt az ajánlatkérő meg tudja tenni.

Elméletileg nem tiltják a Kbt. rendelkezései, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatással egyidejűleg módosítsa a közbeszerzési dokumentumokat, ha a módosítás olyan jellegű, hogy a kiegészítő tájékoztatással összefügg, vagy a kiegészítő tájékoztatástól függetlenül az ajánlatkérő éppen ekkor jut arra a felismerésre, hogy a dokumentum módosítása szükséges, és egyik esetben sem merül fel az eljárást megindító hirdetmény módosítása ezzel összefüggésben. Az ajánlatkérő köteles a dokumentumokat a módosításukat követően haladéktalanul közzétenni. A Kbt. 57. § (1) bekezdésének első mondata szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat – az eljárás során adott kiegészítő tájékoztatás és az egyes eljárásfajtáknál meghatározott eltérő esetek kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani. Ez másképpen fogalmazva azt is jelenti, hogy az ajánlatkérőnek a közbeszerzési dokumentumokat a lehető leghamarabb rendelkezésre kell bocsátania. Ha a közbeszerzési dokumentumokat módosítja, akkor a

módosítást követően kell a leghamarabb a módosított dokumentumokat a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani, amennyiben az eljárást megindító hirdetményt is módosítja, akkor ez a legkorábbi időpont a Kbt. 55. § (2) bekezdés szerinti moratórium leteltével következik be. Ebből következően a kiegészítő tájékoztatással egyidejűleg történő hozzáférhető tétel csak abban az esetben elfogadható, ha az egyébként is a legkorábbi időpont, amikor ezt az ajánlatkérő meg tudja tenni, például mindkét eljárási cselekményt el kell halasztania a Kbt. 55. § (2) bekezdésére figyelemmel, és a moratórium lejártakor az ajánlatkérő ezeket egyszerre végzi el.

10. kérdés

Elfogadhatja-e az ajánlatkérő az Egységes Európai Közbeszerzési Dokumentum (a továbbiakban: EEKD) III. részének kitöltését úgy, hogy abban csak „igen” válasz szerepel az információ elektronikus elérhetőségére vonatkozóan, azonban az további információt nem tartalmaz (hiszen a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet alapján egyértelmű, hogy mely oldalak ellenőrzése szükséges), vagy minden esetben fel kell tüntetni a

<https://www.e-cegjegyzek.hu>

és

<https://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/koztartozasmentes/egysz-eru-lekerdezes>

oldalakat a megfelelő helyeken, valamint a III. rész D pontjában is fel kell tüntetni valamennyi nemzeti kizáró ok ellenőrzésére vonatkozó elérhetőséget (az EKR egyik legutóbbi fejlesztése eredményeként ezek a részek már nem kerülnek automatikusan kitöltésre)?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ezeket az elérhetőségeket nem kötelező megadni az EEKD-ban.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet] 6. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„Ha az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (11) bekezdésében foglaltaknak megfelelően közvetlenül hozzáfér a kizáró okok

hiányát, valamint az alkalmassági feltételeket igazoló adatbázisokhoz, a gazdasági szereplőknek ezen adatbázisok elérhetőségére vonatkozó információkat (URL, kibocsátó, adott esetben kód) is fel kell tüntetniük a formanyomtatvány megfelelő részeiben azon adatbázisok elérhetőségére vonatkozó információk kivételével, amelyek ellenőrzését a kizáró okok igazolása körében az ajánlatkérő számára e rendelet előírja.”

A köztartozásmentes adózási adatbázis ellenőrzését a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 8. § b) pontja, a céginformációs szolgálat ellenőrzését a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 8. § c) és d) pontja írja elő az ajánlatkérő számára. Emiatt ezen adatbázisok elérhetőségének megadása az EEKD-ban nem kötelező, de megadható.

11. kérdés

Jól értelmezi-e az ajánlatkérő, hogy a Kbt. 141. § (2) bekezdése szerint a módosítás jogszerű, ha a szerződés tárgyát képező termékek/szolgáltatások egységárait változtatják meg a felek a szerződés módosításakor, az eredeti szerződés összértékének 10%-át meg nem haladó mértékben?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint, ha a felek képesek úgy megváltoztatni a szerződés tárgyát képező termékek vagy szolgáltatások egységárait, hogy ennek következtében a szerződés ellenértékének a növekedése nem éri el az eredeti szerződéses ellenérték 10%-át, és a módosítás egyébként megfelel a Kbt. 141. § (2) bekezdésében meghatározott többi feltételnek, akkor a módosítás jogszerűnek tekinthető.

A Kbt. 141. § (2) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;

valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.”

A Kbt. 141. § (2) bekezdésében szereplő „szerződéses érték” kifejezés a szerződés alapján összesen kifizetendő ellenszolgáltatás értékére vonatkozik. Ez egységáruk alkalmazása esetén is fennáll. A Kbt. 141. § szerinti ellenszolgáltatásnak nem az egységár minősül, tekintettel arra, hogy az az annak alapján ténylegesen teljesítendő ajánlatkérői ellenszolgáltatás összegével nem egyezik meg. Ellenszolgáltatásnak az minősül, amit az ajánlatkérő az ajánlattevőnek a Kbt. 135. § alapján kifizetett, vagy biztosan ki fog fizetni. Így a módosítás esetén a szerződés során ténylegesen kifizetett, vagy bizonyosan kifizetésre kerülő ellenszolgáltatás összegét kell alapul venni a 141. § (2) bekezdésének a) és b) pontja szerinti értékek kiszámításánál. Az ajánlatkérő feladata tehát egységáruk alkalmazása esetén, hogy körültekintően vizsgálja meg, hogy az egységáruk növekedése előreláthatóan mennyivel fogja megnövelni a teljes ellenszolgáltatás értékét, és ez alapján döntse el azt, hogy helye van-e a szerződés Kbt. 141. § (2) bekezdése szerinti módosításának vagy sem.

12. kérdés

Mi az az elfogadható áremelési szint, ami az alapanyagárban bekövetkező változások ismeretében a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet] 22. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel jogszerű lehet?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ilyen esetben az elfogadható mértékű áremelkedés határait egyrészt a felmerült szükségesség mértéke, másrészt a Kbt. alapelvei jelölik ki.

A 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 22. § (1) és (2) bekezdései az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák:

„(1) A közszolgáltatói szerződések módosítása során a Kbt. 141. § (4) bekezdés b)-c) pontja nem alkalmazandó.

(2) A Kbt. 141. § (2) bekezdésben, valamint (4) bekezdés a) pontjában szabályozott esetek mellett a szerződés - a Kbt. 141. § (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül mó-

dosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

aa) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt, és

ab) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna;

b) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ba) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

bb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét.”

A különbség a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 22. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott és a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) és c) pontjában szabályozott szerződésmódosítások között az, hogy előbbiben nem szerepel az eredeti szerződéses ellenérték 50%-ában meghatározott ellenérték-növekedési határ.

Akár a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 22. § (2) bekezdés a), akár a b) pontjáról van szó, minden esetben vizsgálni kell a módosítás szükségességének fennállását, és az ellenszolgáltatás minden esetben csak olyan mértékben növekedhet, amelyet az adott szükségesség indokoltá tesz, illetve az ellenszolgáltatás növekedése maga is szükséges a nemkívánatos helyzet elhárításához.

Ezen túlmenően továbbá nem sérülhetnek a Kbt. 2. §-ában meghatározott alapelvek sem.

13. kérdés

Alvállalkozó bevonása esetén, az alvállalkozói költségének alátámasztására elegendő-e, ha az ajánlattevő bemutatja az alvállalkozótól kapott ajánlatát vagy a vele kötött (elő)szerződését, melyben egyértelműen szerepel a feladat teljeskörű ellátására vonatkozó ellenérték?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az alvállalkozó költségeinek alátá-

maszthatóságát az ajánlatkérő éppen olyan részletességgel kell, hogy vizsgálja, mint az ajánlattevő saját megajánlását.

Az ajánlatkérő olyan részletezettségű indokolást köteles kérni a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján, illetve az ajánlattevő ennek alapján az árát olyan részletezettséggel köteles alátámasztani, amely bizonyítja, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Ennek megfelelően alvállalkozó igénybe vétele esetén nem elegendő az alvállalkozó vállalási árának bemutatása, hanem az alvállalkozóra eső részt is éppolyan részletes árkalkulációnak kell alátámasztania, mint az ajánlattevő saját maga által teljesítendő munkarészeket (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.268/20/2021. sz. határozatának 75-97. pontjait). Az ajánlatkérő ugyanis csak ekkor lesz olyan helyzetben, hogy megítélhesse, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető-e.

Másrészt fontos megemlíteni, hogy ha az ajánlatkérő nem írta elő az árindokolás kérelmében azt, hogy az ajánlattevő azon belül különítse el a saját és az alvállalkozója által teljesítendő részek fedezetének bemutatását, akkor az ajánlattevőnek ilyen esetben nem szükséges bemutatnia, hogy az árindokolás a saját vagy az alvállalkozó munkarészeinek a fedezetét mutatja-e be, és csak erre hivatkozással nem mondható ki az árindokolás megalapozatlansága (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.384/16/2020. sz. határozatának 40-42. pontjait).

14. kérdés

Van-e az ajánlatkérőnek jogszerűen lehetősége arra, hogy az alvállalkozó vagy adott esetben szubalvállalkozó tekintetében is kérje az ajánlattevő részére küldött ajánlat vagy a vele kötött (elő)szerződéses ellenérték alátámasztását olyan részletességgel, mint ahogy az ajánlattevő esetében várja el saját teljesítése vonatkozásában, tehát kérhető-e, hogy ajánlattevő mutassa be az alvállalkozója esetében is az alvállalkozó szervezetében felmerülő közvetlen és közvetett költségeket (pl. személyi jellegű kifizetések, működési költségek, stb.)?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az ajánlatkérő megalapozott döntése meghozatalához szükséges részletezettségű árindokolást jogosult kérni, amelyet az ajánlattevőnek a teljesítésben az ő oldalán közvetlenül részt vevő valamennyi gazdasági szereplő vonatkozásában meg kell adnia, tehát az árindokolásban a teljes ajánlati árat

alá kell támasztani objektív indokokkal, tényekkel, adatokkal.

Az alvállalkozóra eső részt is éppolyan részletes árkalkulációnak kell alátámasztania, mint az ajánlattevő saját maga által teljesítendő munkarészeket (lásd a 13. kérdésre adott választ.)

Ugyanakkor, ha ezt az ajánlatkérő nem írja elő, akkor az ajánlattevő sem köteles az árindokolásban elkülöníteni a saját, az alvállalkozó vagy a szubalvállalkozó teljesítéséhez kapcsolódó ellenszolgáltatást (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.384/16/2020. sz. határozatának 40-42. pontjait). Az árindokolásnak nem az a lényege, hogy milyen alvállalkozói struktúrában teljesít az ajánlattevő, hanem az, hogy az elvégezni kívánt feladatok az adott áron teljesíthetők-e. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondata szerint az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ennek megfelelően, ha az ajánlatkérő költségkalkuláció bemutatását kérte az árindokolásban, akkor azt az ajánlattevőnek meg kell adnia, akár a teljes szerződés tekintetében kér ilyen számítást, akár meghatározott munkák tekintetében, abban az esetben is, ha az alvállalkozói, vagy szubalvállalkozói teljesítésre vonatkozik.

15. kérdés

Mi a teendő abban az esetben, ha az ajánlatkérő kéri, hogy az ajánlattevő mutassa be az alvállalkozó vagy szubalvállalkozó szervezetében felmerülő részletes költségkimutatást, azonban az alvállalkozó nem adja ki a számára esetlegesen üzleti titokkal bíró részletes adatokat, hiszen azzal leendő megbízójával, az ajánlattevővel szemben is hátrányos piaci helyzetbe kerülhetne?

Az ajánlatkérő érvénytelené nyilváníthatja-e ajánlattevő ajánlatát – a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdésre figyelemmel – olyan okból, hogy egy független, harmadik fél nem ad ki számára üzleti titkot tartalmazó/érintő információkat?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint amennyiben az ajánlattevő alvállalkozója vagy a szubalvállalkozó azért nem ad a rá eső részben árindokolást, vagy az árindokolást megalapozó adatokat, mert azt üzleti titokként kívánja kezelni még az ajánlattevővel vagy szubalvállalkozó

esetén az alvállalkozóval szemben is, akkor az árindokolás hiánya ezen rész tekintetében azt eredményezheti, hogy a közölt információk nem igazolják megfelelően, hogy az ajánlat az adott áron teljesíthető [Kbt. 72. § (3) bekezdés], és ez az ajánlat érvénytelenségét eredményezheti [Kbt. 73. § (2) bekezdés].

Az EKR nem teszi lehetővé az ajánlattevő „megkerülésével” az ajánlatkérő részére alvállalkozói dokumentumok benyújtását. Továbbá maga a Kbt. is az ajánlattevő és az ajánlatkérő közötti kapcsolattartást szabályozza, az alvállalkozó és a szubalvállalkozó, valamint az ajánlatkérő között közvetlen kapcsolat főszabály szerint nincs. Ebből következően amennyiben például az alvállalkozó az árkalkulációját nem kívánja az ajánlattevőnek átadni, akkor azt a kockázatot vállalja, hogy az ajánlattevő az árat nem tudja megfelelően indokolni és az ajánlatuk emiatt érvénytelen lesz. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének utolsó mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ha az ajánlati ár megfelelő alátámasztásához szükséges lenne az alvállalkozó vagy szubalvállalkozó árkalkulációjának bemutatása, de az bármely okból nem áll rendelkezésre, akkor az ajánlat érvénytelenné nyilvánítható.

A Közbeszerzési Hatóság a fentiekkel kapcsolatban felhívja a figyelmét a Kbt. 44. §-ának az üzleti titokkal kapcsolatos rendelkezéseire, mely alapján az ajánlatkérőnek megküldött iratok között szerepelhetnek üzleti titkot tartalmazó dokumentumok, amelyek az ajánlatkérő megalapozott döntéséhez szükségesek, azonban az üzleti titokra való tekintettel az ajánlatkérő ezeket nem lesz jogosult nyilvánosságra hozni.

16. kérdés

A referenciaigazolásokban bemutatott oszthatatlan mérnöki szolgáltatás tárgyát képező 1 db meghatározott berendezés építését/átépítését az ajánlatkérő miként vizsgálhatja: mennyiségi vagy minőségi követelményként?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint ennek a kérdésnek a megválaszolása attól függ, hogy milyen alkalmassági feltételt írt elő az ajánlatkérő. Az ilyen jellegű előírás szükségképpen „minőségi” előírásnak minősül.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (5) bekezdése szerint ha a nyertes közös ajánlattevőként teljesített építési beruházásra, vagy szolgáltatás megrendelésére vonatkozó referencia igazolás vagy nyilatkozat – a teljesítés oszthatatlansága miatt – nem állítható ki az egyes ajánlattevők által végzett munkák, illetve teljesített szolgáltatások elkülönítésével, úgy az ajánlatkérő a referencia igazolást vagy nyilatkozatot bármelyik, a teljesítésben részt vett ajánlattevő részéről az ismertett építési beruházás vagy szolgáltatás tekintetében olyan arányban köteles elfogadni, amilyen arányban az igazolást benyújtó ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az általa elvégzett teljesítés alapján az ellenszolgáltatásból részesült.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról (2021. május 6.,

<https://www.kozbeszerzes.hu/documents/2410/utm-utato-az-alkalmassagi-feltetelek-eloirasarol-honlapra.pdf>, a továbbiakban: Útmutató) továbbá az alábbiakat tartalmazza ezzel összefüggésben:

„Az ajánlatkérő által előírt mennyiségű referencia nem igazolható olyan szerződéssel, amelyet – összességében másik ajánlattevővel az ajánlatkérő által egyébként előírt mennyiségben, de csak – részben teljesítette az egyik közös ajánlattevő. Azaz, ha például egy 100 km autót út építését két közös ajánlattevő teljesítette, azt egyik közös ajánlattevő sem használhatja fel önállóan 1 darab, 100 km autót út megépítésére vonatkozó referenciaként, viszont felhasználhatja 1 darab 50 km autót út megépítésére vonatkozó referenciaként, ha az értelmezhető és ugyanazt a referenciát jelenti. A 321/2015. Korm. rendelet 22. § (5) bekezdése alapján ilyenkor is az adott szerződés ellenszolgáltatásából való részesedés arányában használható fel a referencia. A megbontás a referencia »minőségi« követelményeinél nem értelmezhető. Egy referencia minőségi paramétereinek megbontása eltérő jellegű referenciákat eredményezhet, ebben a tekintetben a referencia nem bontható meg, így a fenti szabály a minőségi paraméterek tekintetében nem alkalmazható.”

Amennyiben az alkalmassági követelmény több meghatározott berendezés építéséről/átépítéséről szóló referencia benyújtását követeli meg, akkor ez – részben – mennyiségi előírásnak is vehető. Ellenben, ha csak egyetlen meghatározott berendezés építéséről/átépíté-

séről szóló referencia benyújtását követeli meg, akkor a minőségi követelmények, azaz a szerződés tárgyának releváns tulajdonságai kerülnek előtérbe. Az ajánlatkérő megteheti továbbá azt is, hogy több tulajdonság meglétét is megköveteli az alkalmasság igazolása körében az ajánlattevőktől, azonban lehetővé teszi azt, hogy azokat akár több referenciában, az egyes tulajdonságokra, vagy tulajdonságok csoportjára lebontva igazolhassák. Erre azonban az ajánlattételi felhívásban kifejezetten fel kell hívnia az ajánlattevők figyelmét.

Amennyiben az ajánlatkérő referenciaként egyetlen dolgot, szolgáltatást, tevékenységet stb. követel meg, az azt jelenti, hogy az adott referenciában a mennyiség irreleváns, nem a mennyiséget vizsgálja, hanem a dolog, szolgáltatás, tevékenység stb. lényeges tulajdonságait.

17. kérdés

Amennyiben az ajánlatkérő mennyiségi követelményként vizsgálhatja a referencia igazolásban bemutatott 1 db meghatározott berendezés építését/átépítését az Útmutató alapján, akkor az ajánlattevőnek az ellenszolgáltatásból történt adott %-os részesedése arányában, 50 % esetén, csak egy meghatározott berendezés építését/átépítését ismerheti-e el?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint, ha az előírás egyetlen darab, meghatározott tulajdonságokkal rendelkező dolgot tartalmazó referenciáról szól, akkor az nem mennyiségi előírás, ilyen esetben az ajánlatkérő nem a mennyiséget, hanem a minőséget, azaz az adott dolog, tevékenység tulajdonságait vizsgálja.

A fent idézett Útmutató szerint egy referencia minőségi paramétereinek megbontása eltérő jellegű referenciákat eredményezhet, ebben a tekintetben a referencia nem bontható meg, így a fenti szabály a minőségi paraméterek tekintetében nem alkalmazható, azaz e körben nem releváns a teljesítés aránya. Ha a követelmény egy darab meghatározott berendezés építésével/átépítésével kapcsolatos mérnöki tevékenységet ír elő, akkor ez megvalósul akkor is, ha ezen feladat elvégzése tekintetében a közös nyertes ajánlattevők kötöttek szerződést. Az egy darab meghatározott berendezés építése/átépítése, illetve a vele kapcsolatos mérnöki tevékenység nem bontható meg mennyiségi paraméterek alapján, mivel amennyiben az ajánlatkérő referenciaként egyetlen dolgot, szolgáltatást, tevékenységet stb. követel meg, az azt jelenti, hogy az adott

referenciában a mennyiség irreleváns, nem a mennyiséget vizsgálja. Amennyiben a referencia tárgya 1 db meghatározott berendezés építésével/átépítésével kapcsolatos mérnöki szolgáltatás ellátása, a meghatározott berendezés darabszáma akkor is egy darab lesz, ha két gazdasági szereplő közösen látja el a mérnöki feladatokat, mindkét gazdasági szereplő tevékenysége ugyanazon darabra irányul.

18. kérdés

A Kbt. 13. § (1)-(2) bekezdés alapján az önkormányzatoknak kell-e közbeszerzési eljárást lefolytatniuk akkor, amikor magyarországi villamos energia elosztói engedélyesekkel a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: 2007. évi LXXXVI. törvény) szerinti hálózati csatlakozási szerződést kötnek?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a helyi önkormányzatok főszabály szerint villamos energiával összefüggésben nem minősülnek a Kbt. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közszolgáltatóknak, így rájuk a Kbt. 13. §-a szerinti kivétel nem vonatkozhat. A közszolgáltatóknak ahhoz, hogy mellőzhessék a közbeszerzési eljárás lefolytatását, – a Gazdasági Versenyhivatal indokolással ellátott állásfoglalását is tartalmazó – kérelmet kell benyújtaniuk az Európai Bizottsághoz, hogy az a kivétel körbe tartozást megállapítsa.

A Kbt. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerint villamos energiával összefüggően a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során közszolgáltató ajánlatkérő a Kbt. 5. § (1) bekezdésében meghatározott szervezet, amennyiben közszolgáltatás teljesítésének céljából villamos energiát állít elő (termel), szállít vagy elosztása terén helyhez kötött hálózatokat létesít vagy üzemeltet, vagy ilyen hálózatot villamos energiával lát el. Egy helyi önkormányzat jellemzően nem végzi ezeket a tevékenységeket. Ezek a tevékenységek engedélykötelesek, és nagy részük kizárólag gazdasági társaságoknak adható ki, tehát jó részük esetén elméletileg is kizárható, hogy helyi önkormányzat végezze ezeket (lásd a 2007. évi LXXXVI. törvény XI. fejezetét). A helyi önkormányzatok többsége tehát valószínűleg nem rendelkezik ilyen engedéllyel, tehát már ezért is kizárható esetükben a Kbt. 13. §-ának alkalmazása, a megfelelő tárgyú közszolgáltatói státusz hiányában.

Amennyiben a helyi önkormányzat mégis közszolgáltatónak minősül, például a 2007. évi LXXXVI. törvény 80. § szerinti kiserőművi összevont engedéllyel rendelkezik, akkor már szükségessé válhat a Kbt. 13. §-ának a vizsgálata. Kbt. 13. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) E törvényt nem kell alkalmazni a közszolgáltatói szerződés megkötésére, ha a 2014/25/EU irányelv 34-35. cikke szerinti eljárásban az Európai Bizottság megállapította, hogy az érintett közszolgáltató tevékenységet valódi versenyfeltételek mellett végzik olyan piacon, amelyre a belépés nem korlátozott, vagy az Európai Bizottság e kérdésben a nyitva álló határidőn belül nem hozott döntést.

(2) Az Európai Bizottság eljárása tekintetében a 2014/25/EU irányelv 35. cikke, IV. melléklete, valamint a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről szóló 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 34. és 35. cikke alkalmazásának részletes szabályairól szóló, 2016. október 10-i 2016/1804 európai bizottsági határozat irányadó. Az Európai Bizottság eljárásának kezdeményezése és a kérelem megküldése módjáról külön jogszabály rendelkezik. A külön jogszabály szerinti, az adott tevékenység versenyfeltételek mellett történő végzésével összefüggő minden lényeges tényre vonatkozó tájékoztatás megadásával kapcsolatos feladatokat a Gazdasági Versenyhivatal látja el.”

További szabályokat tartalmaz erről a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 23. §-a. A 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 23. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„Az ajánlatkérő, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Kbt. 6. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott valamely tevékenysége az adott piacon közvetlenül ki van téve a versenynek, és erre tekintettel indokolt a Kbt. 13. §-a szerinti kivétel alkalmazása, kérelmet nyújthat be az Európai Bizottsághoz ennek megállapítására, valamint arra, hogy emiatt a vizsgált tevékenység folytatásával kapcsolatos szerződések megkötésére a közbeszerzési szabályok nem alkalmazandók. A kérelemhez a Gazdasági Versenyhivatal indokolással ellátott állásfoglalását is csatolni kell. Az eljárást a Gazdasági Versenyhivatal, illetve a közbeszerzésekért felelős miniszter is kezdeményezheti. Az eljárás kezdeménye-

zéséről a Közbeszerzési Hatóságot értesíteni kell. Az Európai Bizottság az eljárást hivatalból is megindíthatja.”

Tehát a közszolgáltató ajánlatkérőnek – ez esetben a helyi önkormányzatnak – először is be kell szereznie a Gazdasági Versenyhivatal indokolással ellátott állásfoglalását, majd kérelmeznie kell az Európai Bizottságnál, hogy állapítsa meg, hogy indokolt a Kbt. 13. §-a szerinti kivétel alkalmazása, és a Kbt. alkalmazása alól az adott szerződés megkötése kivételi körbe tartozik. Az Európai Bizottság erre vonatkozó megállapítása hiányában azonban még a közszolgáltató ajánlatkérő sem alkalmazhatja a Kbt. 13. §-a szerinti kivételt.

19. kérdés

Egy közbeszerzési eljárásban az egyik értékelési részszerzőpontra a műtrágya Cink tartalom % értékére ajánlattevő 10%-ot adott a felolvasólapon és a benyújtott ártáblázaton. Az ajánlatkérő által előírt értékelési tartomány 0,8-1,5%. A bekért és ajánlattevő által benyújtott termékismertetőn 1% cink tartalom szerepel, és az ártáblázatban az Ismertető (egyéb hatóanyag tartalma): mezőben szintén 1% ZN (Cink) tartalom került feltüntetésre.

Van-e lehetőség arra – a Kbt. előírásait betartva –, hogy az ajánlat érvényes legyen?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint egy ilyen hiba javítása a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjába ütközhet.

A Kbt. 71. § (8) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

- a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és
- b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.”

A felolvasólapon szereplő adat és az azt megalapozó ártáblázaton szereplő megajánlás jelentős, nem egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba. Az ajánlattevő ajánlata egy ilyen jellegű közbeszerzésben magában foglalja a felolvasólapon megtejt számszerűsíthető ajánlatot, illetve az azt alátámasztó szakmai ajánlatban foglalt adatokat. A felolvasólap része az ajánlatnak, ugyanakkor az ajánlat nem kizárólag a felolvasólap alapján bírálendő el. Az ajánlat egységes egész, az abban foglaltak összességét kell ajánlatnak tekinteni, az ajánlat valamennyi, szerkezetében elkülönült eleme azonos megítélés alá esik az értékelés szempontjából. A fenti esetre vonatkoztatva tehát a felolvasólapot, és az azt alátámasztó ártáblázatot, valamint a termékismertetőt és annak az ártáblázatát kell egységesen vizsgálni (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.173/10/2020. sz. határozatának 65. pontját).

A fenti esetben az ártáblázatban két különböző adat szerepelt a cink tartalom tekintetében, ezen túl az ártáblázatban és a felolvasólapon a megajánlásként szereplő, cink tartalomra vonatkozó adat megegyezik egymással, míg az ártáblázatban szereplő másik, ettől eltérő cink tartalomra vonatkozó adat pedig megegyezik a termékismertetőben a cink tartalmára vonatkozó adattal. Az is egyértelmű, hogy az eltérés nem valamilyen hibás számítási művelet eredménye, így a Kbt. 71. § (11) bekezdésének alkalmazása is kizárt. A hiánypótlás akkor lenne lehetséges, ha az ajánlatot alátámasztó dokumentumokból ellentmondásmentesen kiolvasható lenne az ajánlattevő ajánlatának tényleges, egyértelmű tartalma. A felolvasólapon megajánlásként 10%-os cink tartalom szerepel, ugyanez az adat szerepel az ártáblázaton is megajánlásként. Az ártáblázat

Ismertető (egyéb hatóanyag tartalma) sorában is szerepel cink tartalom, itt azonban az ajánlattevő 1%-ot tüntetett fel. Ez utóbbi sorban nem a megajánlások szerepelnek, hanem az egyéb adatok. Ezen túl az ajánlat mellékleteként csatolt termékismertetőben is 1%-os cinktartalom szerepel. Az ajánlattevő megajánlásai tehát egyöntetűen 10%-os cink tartalomról szólnak, míg az egyéb hatóanyagok között valójában fel sem kellett volna tüntetnie a cink tartalmat. A termékismertetőben pedig szintén ennek a 10%-os megajánlásnak ellentmondó 1%-os adat található.

A felolvasólapon szereplő értékelési szempont téves kitöltése önmagában nem eredményezhet érvénytelenséget abban az esetben, amennyiben az értékeléssel összefüggő megajánlás egyébként teljeskörűen fellelhető a szakmai ajánlatban. Azáltal azonban, hogy az ajánlattevő az ajánlatát alátámasztó dokumentumokban is egymásnak ellentmondó adatokat szerepeltetett, emiatt ezekből sem állapítható meg egyértelműen az, hogy ténylegesen az ajánlattevő milyen ajánlatot tett. Így a hiánypótlás e körben arra vezetne, hogy az ajánlattevő az ajánlattételt követően döntheti el, hogy az egymásnak ellentmondó adatok közül melyiket kívánja megtenni a megajánlott értéknek. Az ajánlatkérő nem köteles hiánypótlási felhívást vagy felvilágosításkérést intézni az ajánlattevőhöz pusztán abból a célból, hogy információt kapjon az ajánlatadási feltételeknek ellentmondó ajánlattétel okáról, még abban az esetben sem, ha a hiba ajánlattevői tévedés, elírás következménye (lásd a Közbeszerzési Döntőbizottság D.517/23/2019. sz. határozatának 27. pontjának hatodik bekezdését).